త్యాగనిరతి

రాధిక, గౌతమ్‌ల వివాహం అయి ఇంకా ఏడాది కాలేదు. సుదీర్ఘ జీవనయాత్రలో ఆ ఇద్దరూ ఇప్పుడే తొలి మజిలీలో అడుగుపెట్టారు. తమ హృదయాల లోని ఆనందమే వారికి ఎక్కడలా కనిపిస్తూంది. ఎన్నెన్నో కోరికలతో నందనవనం లాంటి తమ భావి జీవితానికి సోపానాలు వేసుకుంటూ తీయని కలలు కనేవారు. కోరికలు పండించిన తమ అదృష్టానికి వారిరువురూ ఎంతో మురిసిపోయేవారు. దయ, దాక్షిణ్యము తప్ప మరొకటి ఎరగని అమృత హృదయుడు గౌతమ్‌ను ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకున్నందుకు ఎంతో గర్వంతో ఉప్పొంగిపోయింది రాధిక. రాధికలోని అందమూ, సౌకుమార్యమూ అంతా ఆ పేరులోనే ఉంది అంటాడు గౌతమ్.

పెళ్ళి అయిన కొద్దిరోజులకే గౌతమ్‌కు వైమానిక శాఖలో అనుకున్న దానికంటే చాలా పెద్ద ఉద్యోగమే వచ్చింది. భార్యాభర్తలు ఎంతో సంతోషపడ్డారు. "దీర్ఘాయుష్మంతుడవై వెయ్యేళ్ళు వర్ధిల్లు నాయనా!" అంటూ అతని తల్లి శాంతమ్మ దీవించింది.

ఉద్యోగంలో చేరిన నాటి రాత్రి ఏవో మాటల సందర్భంలో అవసరమైతే తను సైనిక విమానదళంలో చేరతానని వ్రాసి ఇచ్చానని రాధికతో అన్నాడు గౌతమ్.

"సైనిక విమానదళంలోనా! అంటే అవసరమైతే.... యుద్ధంలోకి వెళ్ళాలన్నమాట?" అన్నది రాధిక ఆశ్చర్యపోతూ.

"అవును. అవసరమైతేనే!" అని నొక్కి పలికాడు గౌతమ్.

"శాంతిమాత అమర సందేశాన్ని దిగ్దిగంతాలవరకూ అందజేసేది పోయి.... యుద్ధానికా?" అన్నది అర్థం కానట్టు రాధిక.

"కోట్లకొలది దేశ జనులలో ఆ శాంతిమాత ఓంకారావం ప్రతిధ్వనిస్తూంది. అందుకనే అవసరమైతే దేశరక్షణకోసం సేవచేస్తానని వ్రాసి ఇచ్చేశాను. ఆనాడు రెండవ ప్రపంచ సంగ్రామంలో నాన్నను బ్రిటిష్‌వారి తరఫున పోరాడి వీరస్వర్గం అలంకరించగా లేనిది నా దేశంకోసం, నా ప్రజలకోసం నేను ఎంతటి స్వార్థత్యాగానికైనా వెనుదీయననడంలో ఆశ్చర్యమేముంది, రాధికా?"

"అయినా... శాంతిని కాంక్షించే మనకు యుద్ధంతో పనేముంది?" అన్నది రాధిక శాంతికీ, యుద్ధానికీ సమన్వయం లేదనే ఉద్దేశంతో.

"రాధికా! మానవ నైజం నీకింకా అర్థంకాలేదు. ఇది అణ్వస్త్రయుగం. [illegible] మారణ ఆయుధాలు పెట్టుకున్న మానవుడు యుద్ధకాముకుడై ఉన్నాడు. ఏ క్షణాన్నయినా మానవ యుద్ధం తల ఎత్తవచ్చును. ఇట్టి సమయంలో [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ఇంత [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

జన్మనిచ్చిన తల్లి ఋణం తీరేదికాదు ఇది మాటలతో సరిపెట్టేది అంతకన్నా కాదు. మాటలను చేతలలోకి మార్చడానికి ఎంతటి త్యాగానికి అయినా సిద్ధపడవలసి ఉంటుంది. అంతటి త్యాగశీలురు ఎల్లప్పుడూ లేనిదేశం నిజంగా ఎంతటి దౌర్భాగ్యంలో ఉందో ఎలా చెప్పడం!

కావచ్చును."

"ఏమో? ఎప్పటికైనా సత్యమే జయించి తీరుతుంది. శాంతిమార్గమే మానవాళికి శ్రీరామరక్ష!"

"చరిత్రకందినంతవరకూ నీతికీ, అవినీతికీ, ధర్మానికీ, అధర్మానికీ మధ్య పోరాటం జరుగుతున్నట్లు ఎన్నో తార్కాణాలు ఉన్నాయి. నిరపరాధులు, అమాయికులు అయిన ప్రజలు ఆ పోరాటంలో ఆహుతులు అవుతూ ఉంటారు. ఘోర బీభత్సం జరిగి జనక్షయం అయిన తరవాత, చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకున్నట్లు మానవుడి చైతన్యశక్తి మేలుకుని తిరిగి శాంతిని ప్రేరేపిస్తుంది" అన్నాడు గౌతమ్ యుద్ధం, ఎందుకు చెయ్యవలసి వస్తుందో వివరిస్తూ.

రాధిక దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తూ పరధ్యానంగా ఉండడం చూసి, "నీ అనుమతి లేకుండా యుద్ధంలో చేరతానని మాట ఇచ్చినందుకు బాధపడుతున్నావా? నీవు నా అభిప్రాయంతో ఏకీభవిస్తావనే నమ్మకంతోనే అలా చేశాను" అన్నాడు గౌతమ్.

రాధిక అతని గుండెల మీద వాలిపోయింది.

ఆ తరవాత కొద్ది రోజులకే గౌతమ్‌కు భారత సైనిక వైమానిక శాఖనుండి పిలుపు వచ్చింది.

పవిత్ర భారతావని మీద స్వార్థపరుడైన దురాక్రమణదారుడు మరోకసారి అడుగుపెట్టాడు. అడుగు పెట్టడమే కాదు. పవాలు చేస్తూ కయ్యానికి కాలు దువ్వాడు! సరిహద్దులలో విపత్కర పరిస్థితి ఏర్పడింది. భారతాంబ తనను కిరాతకుల బారినుండి పరిరక్షించమని తన ప్రియపుత్రుల్ని ఎలుగెత్తి పిలిచింది. ఆ పిలుపు విన్నవారిలో గౌతమ్ ఒకడు.

"జననీ జన్మ భూమిశ్చ..." మననం చేసుకున్న గౌతమ్ తన కన్నతల్లి శాంతమ్మ పాదాలకు నమస్కరించి, రాధిక అనుమతి తీసుకుని రణరంగానికి బయలుదేరాడు. రాధిక అతని నుదుట విజయ తిలకం ఉంచింది. అన్ని పర్వతాలను గుండెల్లో దాచుకుని చిరునవ్వుతో భర్తను యుద్ధానికి సాగనంపింది. ఏనాటిదో ఈ బంధం ఎన్నటికో పునర్దర్శనం! ఆమె నయనాలు కన్నీటితో నిండాయి. అశ్రుపూరితములయిన ఆ కళ్ళతో అనంత విశ్వంలోకి తొంగిచూచింది రాధిక. త్యాగంలోని ఆనందం ఆమె అణువణువులోనూ తొణికిసలాడింది! తన గర్భస్థ శిశువును ఒకసారి చేతితో తడుముకొని నిట్టూర్చింది.

రాత్రి పన్నెండు గంటల వరకూ రేడియో దగ్గరే గడుపుతున్నది రాధిక. పన్నెండు గంటల ఆఖరి వార్తలు వినిగాని ఆమె పడుకోదు. రక్తపాతం చేస్తున్న భీషణ సంగ్రామం ఆమె కళ్ళముందు విలయ తాండవం ఆడుతూంది. క్షణక్షణానికి ఎటువంటి వార్త వినవలసి వస్తుందో అని గుండెలు అరచేతుల్లో పెట్టుకున్న రాధికకు నిద్ర ఎలా వస్తుంది?

పరమ పునీతమైన హిమవంతుని ప్రాంగణంలో అవిరామంగా యుద్ధం సాగుతూంది. ఎటుచూసినా భీకర రక్త ప్రవాహం. అనేక స్థావరాల్లో శత్రువుల

త్యాగనిరతి

సాయుధ సైనికులు హతాశులై తిరుగుముఖం పెట్టారు. ఎన్నో పాటన్ టాంకులు, షెర్మన్ టాంకులు, సేబర్ జెట్ విమానాలు ధ్వంసం అయ్యాయి. యంత్రాయుధాలతో ముమ్మరమైన పోరాటం జరుగుతూంది. అపజయమ్ము పొందుతున్న శత్రువు పౌరుషంతో బుసలు కొడుతున్నాడు. విచక్షణ జ్ఞానం నశించి ప్రజలు నివసించే నగరాలమీద, ఆసుపత్రులమీద అమానుషంగా అగ్నిబాంబులు వేసి పగ సాధించుకుంటున్నాడు.

ఈ బాంబరు విమానాల మూల స్థావరాన్ని ధ్వంసం చేస్తేనేగాని మన ప్రజల్ని రక్షించుకోలేని స్థితి ఏర్ప

నిడుమోలు ప్రసూన

డింది. రాడారు యంత్ర సహాయంతో శత్రువు తన విమానాశ్రయాలు రక్షించుకుంటూ మన ప్రజలమీద దెబ్బతీస్తున్నాడు. ఈ రాడారు యంత్ర స్థావరం బాంబు ప్రయోగాలకు, ఇతరమైన ఏ ఆఘాతాలకు అలవిగాని అతి భద్రమైన చోట ఏర్పరచబడి ఉన్నది. ఈ స్థావరాన్ని ధ్వంసం చెయ్యడానికి ఎన్నోమారులు మన వైమానికులు ప్రయత్నించి విఫలులై వెనుదిరిగి వచ్చారు. ఎన్ని బాంబులు వేసినా మూలయంత్రానికి తగలడం లేదు.

ఒకరోజు ఉదయం ఆ రాడారు యంత్రంగల విమానాశ్రయాన్ని ముట్టడించాలని కృతనిశ్చయులైన మన వైమానికులు అయిదుగురు బయలుదేరారు. చివరి ప్రయత్నంగా తమ వద్దఉన్న సాయుధ సామగ్రి అంతా లక్ష్యసాధనకు వినియోగిస్తూ, శాయశక్తులా

దూరాలోచన

చిత్రం—ఎస్. సత్యనారాయణ (విజయనగరం-2)

ప్రయత్నించినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. శత్రువు ఇష్టం వచ్చినట్లు ఎదురు కాల్పులు సాగించాడు. అది ఒక భీకర దృశ్యం!

ఇక లాభం లేదు, పరిస్థితి విషమించగలదనే ఉద్దేశంతో మన వైమానికులను వెనుదిరిగి వచ్చివేయమని సంకేతాలు పంపించారు. నలుగురు వైమానికులు వెనుదిరిగారు. అయిదవ విమానం తిరుగు ముఖం పట్టలేదు. దానిలో వైమానికుడు తను కూడా వస్తున్నట్లు జవాబు చెప్పాడే గాని వాస్తవానికి ఇంకా బాంబులు కురిపిస్తూనే ఉన్నాడు. అతని విమానంలోని బాంబులు కూడా అయిపోవస్తున్నాయి. శత్రువు కురిపించే ఫిరంగి గుళ్ళన్నీ ఎంతో నేర్పుతో తప్పించుకుంటున్నాడు. రాడారు యంత్ర కీలక స్థావరాన్ని నాశనం చెయ్యకుండా తిరుగుముఖం పట్టకూడదని మనస్సులో నిశ్చయించుకున్నాడు. ఆ లక్ష్యసిద్ధికి ఆత్మత్యాగం వినా వేరే మార్గం లేదని అతని అంతర్వాణి పలికింది. తన విమానాన్ని కొన్ని వందల మైళ్ళ వేగంతో సూటిగా భూమిమీది శత్రు విమానాశ్రయం వైపు తిప్పాడు. అంతే! క్షణకాలంలో విమానాశ్రయం, దాని అంతర్భాగంలో అమర్చబడిన రాడార్ యంత్రం, వాటితోపాటు మన వైమానికుడు, అతని విమానం అన్నీ భస్మీపటలమై పోయాయి! అదిచూచి నిస్పృహులైన మిగతా నలుగురు వైమానికులు తిరిగి తమ స్థావరాలు చేరుకున్నారు.

ఆనాటి రాత్రి ఆలిండియా రేడియోలో అన్ని స్టేషనుల నుండి ప్రసారం చేసిన వార్తలలో "ధైర్య సాహసాలతో శత్రువు రాడార్ యంత్రాన్ని ధ్వంసంచేసి అపార నష్టం కలిగించి, దేశ క్షేమానికి ప్రాణార్పించిన శ్రీ గౌతమ్‌కు ప్రభుత్వం మహోన్నతమైన 'పరమ వీరచక్ర' బిరుదు ప్రదానం చేసింది. శ్రీ గౌతమ్ చేసిన ఈ త్యాగం మన దేశచరిత్రలో సువర్ణాక్షరాలతో లిఖించబడుతుంది" అని చెప్పారు.

ఆ వార్త విన్న శాంతమ్మ మాతృ హృదయం రంపపు కోత చెందింది. కుమిలి కుమిలి ఏడ్చింది. రాధిక క్షోభ చెప్పనే అక్కరలేదు!

ఆ భీషణ రక్తపాతంలో ఎందరు అభాగినుల కుంకుమ రేఖలు అవిధంగా చెరిగిపోయాయో! ఉజ్వల భవిష్యత్తు గల ఎంతమంది యువకులు ఆ మారణహోమంలో సమిధలై పోయారో!

శాంతమ్మ మంచం మీద పడుకుని మూలుగుతూ "యుద్ధం అయిపోయిందిరోయ్...!" అంటూ కలవరిస్తూనే ఉంది.

చివరికి ఒకరోజున "ఆఁ... ఆగిపోయిందత్తయ్యా!" అన్నది రాధిక.

శాంతమ్మ 'అమ్మయ్య, ఆగిపోయిందా' ఊపిరి పీల్చుకున్నది.

ఆ రోజు రాత్రే రాధికకు నొప్పులు ప్రారంభం అయ్యాయి. చీకట్లు తాండవమాడుతున్న ఆమె పుట్టింటి గదిలో కొద్ది సేపట్లోనే ఒక జ్యోతి ఉదయించినట్లయింది. అదే ఆమె జీవితంలో మిగిలిన ఆశాకిరణం.

మనుమడు పుట్టాడనే వార్త విన్న శాంతమ్మ ఆ వార్త తనే ముందు తన భర్తతోను, కొడుకు గౌతమ్ తోను చెబుతానంటూ గర్భంలో పెట్టి శాశ్వతంగా కన్ను మూసింది. ★